

OBSAH.

Předmluva. I.—XI.

Dějiny umění národa Českého a prameny jejich. 1.

A. Památníkové umění výtvarného. 7.

B. Prameny dějin umění výtvarného. 11.

Historický nástin české krasoumy v době románské.

Počátkové křesťanství na Moravě a v Čechách.

24. — Sv. Cyrill a Method. 25. (R. 863.)

Působení sv. Cyrilla a Methoda na Moravě.

28. — Křest Bořivojův. 31. — Význam

díla bratří Soluňských. 32. — Kostely na

Moravě. 35. — Kostely v Čechách. 37.

(Asi 871 — asi 894.) Bořivoj. První tři kostely:

Sv. Klementa na Levém Hradci, sv. Kle-

menta na Vyšehradě a Panny Marie na

hradě Pražském. 38. — Kostel sv. Kateřiny

na Tetíně. 40. — Jeskyně sv. Ivana. 40.

(Asi 895 — asi 912.) Spytihněv: Kostel

Panny Marie před Týnem. Kostel sv. Petra

na hradě Budči. 41.

(Asi 912 — asi 926.) Vratislav: Kostel sv.

Jiří na hradě Pražském. 41. — Kostel sv.

Michala na Tetíně. 41.

(Asi 928 — asi 935.) Sv. Václav: Kostel

sv. Kosmy a Damiana na hradě Bole-

slavském. Kostel sv. Víta na hradě Praž-

ském. 42.

935—967. Boleslav I. — Hrad Boleslav
(Stará). 44.

967—999. Boleslav II. — Dvacet kostelů.

45. — Biskupství Pražské. 46. — Klášter

sv. Jiří. 47. — Sv. Vojtěch. 47. — Klášter

Břevnovský. Kostel sv. Jana Evangelisty

na Vyšehradě. Kostel ve Žďáře. 49. —

Kostely na hradě Libici, na Vraném, na

Rybničku, ve Chcebuži, v Liboci 50. —

Klášter Ostrovský. 50. — Kněžna Emma.

51. — Hrady: Stará a Mladá Boleslav.

Hrad Pražský a podhradí. 52.

1003—1012. Jaromír. Kostely v Žatci a na
Velízu. 53.

1012—1037. Oldřich. Kostel v Oldřiši. 53.

1037—1055. Břetislav I. — Kostel sv. Václava

na hradě Boleslavi (Staré). 54. — Svatý

Prokop. Klášter Sázavský. Klášter Raj-

hradský. Kostel sv. Vojtěcha v Břevnově.

Kaple v Zátoni a Domažlicích. 56. — Ko-

stel sv. Václava v Brodku. 57. — Opev-

nění hradu Pražského. Řád krajištní. 57.

1055—1061. Spytihněv II. — Kolleg. kostel
v Litoměřicích. Kathedrála sv. Víta. 58.

1061—1092. Vratislav (od roku 1086 král). —

Kostel v Bilině. 60. — Biskupství Olo-

moucké. Kostel sv. Petra v Olomouci. 60. —

Kostel v Žerčíněvsi. 61. — Kolleg. kostel

Vyšehradský. Kostel sv. Klementa v Opyši.

Kolleg. kostel sv. Petra na Hoře v Brně.

62. — Klášter v Hradišti na Moravě

- s kostelem sv. Štěpána. Korunovace. Klášter Opatovický s kostelem sv. Vavřince. 63. — Papež Řehoř VII. 64. — Opat Božetěch. Nový kostel Sázavský. 65.
- 1092—1100. Břetislav II. — Zánik slovan-
ské liturgie na Sázavě. 67. — Klášter
Litomyšlský. 68. — Kostel sv. Petra
pod mostem a sv. Jana Kř. na Zábradlí
v Praze. 69.
- 1100—1107. Bořivoj II. Špitálský kostel
Panny Marie před Týnem. 70.
- 1107—1109. Svatopluk. Loupení klenotů
kostelních. 71. — Kostel v Cerekvici. 71.
- 1110—1125. Vladislav I. — Kostel sv.
Klementa v Hradci Králové. Kaple sv.
Vavřince na hradě Plzeňském. 72. —
Klášter Třebíčský (Oldřich Brněnský a
Litold Znojenský). 72. — Klášter v Kla-
drubech (Richenci). 72. — Kostely v Ře-
stokách, sv. Havla u Zbraslavi, sv. Michala
a sv. Petra na Zderaze u Prahy. 73. —
- 1117—1120. Bořivoj II. — Kolleg. kostel sv.
Apollináře v Sadské. 74. — Pražský dře-
věný most. 74. — Kostely v podhradí
Pražském. 75. Palác knížecí na Vyše-
hradě. 76. — Krypta sv. Martina v chrámě
sv. Víta. 77.
- 1120—1125. Vladislav I. — Klášter Vilémov
s kostelem sv. Petra a Pavla (Vilém a
Heřman ze Sulzbachu). 77. — Klášter
Porta Apostolorum s kostelem Panny Marie.
77. — Hrady Bezděz, Přimda, Donín,
Podivín, Bělá. 78. — Kolleg. kostel svatého
Petra v Mělníku. 78.
- 1125—1140. Soběslav I. — Kostel sv. Václava
ve Vrbčanech. 79. — Kostel Vyšehradský.
Kaple sv. Vavřince na Petříně. Kaple na
vrchu Řípu. 80. — Biskup Zdik. Kostel
sv. Václava na hradě Olomouckém. 81. —
Kostely v Přerově, v Spytihněvi, v Břeti-
slavi, v Blansku. Diptych. 82. — Biskup
Menhart. Kaple Svatováclavská. Hrob sva-
tého Vojtěcha. 83. — Biskup Jan I. Ko-
stel v Kyjích a v Chřenovicích. 85. — Opat
Silvestr. Kaple Matky Boží na Sázavě.
Kostel v Mnichovicích. 86. — Kostely
- sv. Gotharda v Slapích (Mladota) a v Že-
huni. 86. — Kostel v Úněticích (Zbyhněv).
86. — Hrady Zhořelec, Tachov, Přimda,
Kladsko, hrad Pražský, Hostin Hradec. 86.
- 1140—1173. Vladislav II. (králem od roku
1158). Staročeské kláštery. 88. — Řád
premonstrátský (Zdik). Strahov 89. Dok-
sany. Litomyšl. Želivo. 90. Opat Regnard.
91. Louňovice. 92. — Řád cistercienský.
Sedlec (Miroslav). Nepomuk. Plasy. Hra-
diště nad Jizerou. 92. — Řád benedik-
tinský. Klášter sv. Jiří na hradě Pražském.
93. (Abatyše Berta.) Klášter Sázavský.
Opat Silvestr. 94. Klášter v Teplici. Judita.
Kamenný most Pražský. Klášter Opatovický
(Myslok opat). 95. Klášter v Podlažicích
(Vrbata). 96. — Řád Johannitů. Kostel
Panny Marie. (Gervasius, Martin.) 97. —
Malé Kostely: v Bohnicích (Gervasius). 97,
sv. Ondřeje v Praze (Petr, opat Ostrovský),
v Řečanech (Budivoj a Božena), u Svatého
Jakuba (Marie a synové Slavibor a Pavel),
ve Vinci. 98. — Biskup Daniel. 98. —
Skvosty z Uher a z Řecka. 99.
- 1173—1189. Fridrich. Soběslav II. —
Kostely: sv. Petra na Poříčí, Kosmy a
Damiana, sv. Jana Evangelisty na Bojišti
(Eliška), 100, na hradě Kladském, na újezdě
Jerusalém (Fridrich), ve Stříbře (Eliška),
v Kadani. 101. — Praeceptor Martin.
101. — Arcibiskup Salcburský Vojtěch.
Kostely: v Albrechticích 102, sv. Jiljí
v Milevsku, v Načeradci, sv. Martina
v Podhradí Pražském. 103. — Kláštery:
v Milevsku (Jiří z Milevska) 103, v Kouni-
cích (Vilém z Kounic) 104.
- 1189—1197. Kunrad Otto. Břetislav
Jindřich. — Kláštery premonstrátské:
v Louce (Kunrat Otta s matkou Marií),
105, v Teplé (Hroznata), v Chotěšově
(Vojslava) 104.
- 1197—1230. Přemysl Otakar I. — Kláštery
cistercienské: v Oseku (Milhost), na Vele-
hradě (Vladislav Jindřich). 106. — Křížov-
níci hrobu Božího v Jerusalemě: na Zderaze
(Kojata a Všebor), ve Světcí. 107. Dvě
doby umění románského. 107.

České umění stavitelské v době románské.

Stavitelství románské a byzantské. 115. — Stavby zděné. 117. — Umělecká provincie česká. 118.

Soustava stavitelství románského.

Basilika starokřesťanská. 120. — Centrální budova byzantská. 123. — Starokřesťanské stavitelství a sloh románský. 126. — Ráz slohu románského. 128. — Půdorys kostela románského. 128. — Krypta. 130. — Chor. 132. — Pilíře a sloupy. 133. — Kostely s dvojnásobným chorem. 134. — Klenba: valená, bāňovitá, křížová. 135. — Pilíř. 141. — Polychromní výzdoba. 142. — Vnějšek. 143. — Pohled na východní a po- boční stranu kostela. 144. Věže. Průčelní strana kostela. 147. — Portál. 148. — Stavební material 149. — Ornament listový, geometrický a živočišný. 150. — Románský sloup: patka, dřík, hlavice, krycí deska. 151. — Liseny. 154. — Okna. 154. — Obloučkové podřímsí. 155. — Římsa. 156. — Polychromie. 158. — Úhrnečný přehled. 157. — Ambit. 157. — Hrady. 158. — Dvě období. 158. — Románská stavitelství. 159. — Tajemství starých mistrů. 162. — Symbolika. 163. — Vliv národní. 164. — Rozvrh. 165.

Kostely jednolodní.

Šestero typů kostelů jednolodních. 171.

Okrouhlé kostely.

Kostel sv. Klementa na Levém Hradci. 174. — Kostel sv. Petra na hradě Budečském. 176. — Kostel sv. Víta na hradě Pražském. 179. — Kaple sv. Jana evangelisty v paláci Vyšehradském. 186. — Rotunda sv. Martina na Vyšehradě. 187. — Rotunda sv. Kříže menšího v podhradí Pražském. 193. — Rotunda na Rybníku. 195. —

Rotunda sv. Kateřiny na hradě Znojemském. 196.

Kostel Narození Panny Marie v Holubicích. 200. — Rotunda sv. Mikuláše ve Vrapicích. 205. — Rotunda sv. Martina na Karlíku. 206. — Rotunda sv. Martina v Kostelci u Křížků. 207. — Rotunda v Týnci nad Sázavou. 208. — Rotunda sv. Jiří v Hradešíně. 210. — Rotunda sv. Petra v Plzenci. 211. — Rotunda sv. Jiří v Lukově. 212. — Rotunda sv. Petra v Želkovicích. 212. — Rotunda sv. Kateřiny v České Třebové. 214.

Rotunda Nanebevzetí Panny Marie v Plavči. 215. — Rotunda v Častohosticích. 216. — Kaple sv. Václava v Štěpkově. 217.

Rotundy s věží. 218. — Rotunda sv. Máří Magdaleny v Přední Kopanině. 219. — Rotunda sv. Václava v Libouni. 221. — Rotunda sv. Jana Křtitele v Pravoníně. 223. — Rotunda sv. Jiří na Řipu. 224.

Rotunda se vsunutým chorem mezi loď a apsidu: Kostel sv. Jana Křtitele ve Zbořově. 228.

Závěrečná úvaha o rotundách. 231.

Kostely apsidou zakončené.

Bez věží: v Blatné 239, — ve Křtěnicích 239, — v Střížově 240, — v Kuněticích 241, — ve Vysoké 242, — v Hosíně 242, — v Zásrukách 243, — v Dobřichově 243, — sv. Jiří na hradě Pražském 244.

Kostel Všech Svatých v Přeskači. 251. — Hradní kaple sv. Klementa ve Staré Boleslavi. 251. — Kostel sv. Vavřince v Butovicích. 253. — Kostel sv. Filipa a Jakuba na Smíchově. 253. — Kostel sv. Matouše ve Ctiněvsi. 254. — Kostel sv. Jana Křtitele v Hostivaři. 255. — Kostel Panny Marie v Brníčku. 256. — Kostel sv. Petra v Kraňulově. 257. — Kostel sv. Martina v Měchnějově. 257. — Kostel sv. Petra v Kostomlatech. 258. — Kostel sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech. 259. — Kostel sv. Máří Magdaleny v Řečanech. 260. — Závěrečná úvaha. 263.

S věží: Sakristie kostela sv. Petra a Pavla v Čáslavi. 265. — Kostel sv. Martina v Řepích. 265. — Kostel sv. Jana a Pavla v Malíně. 266. — Kostel sv. Václava v Lukovanech. 268. — Kostel sv. Petra a Pavla v Nebovisech. 269. — Kostel sv. Martina v Tožicích. 270. — Kostel sv. Petra v Poříčí nad Sázavou. 271. — Kostel sv. Jana a Pavla v Dobrší. 273. — Kostel sv. Havla ve Škvrňově. 275. — Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neustupově. 277. — Kostel sv. Petra a Pavla v Albrechticích. 280. — Kostel sv. Petra a Pavla v Buděticích. 281. — Kostel sv. Michala v Soběšíně. 281. — Kostel sv. Marka v Mošticích. 282. — Závěrečná úvaha. 285.

Závěrečná úvaha o kostelích apsidou zakončených. 288.

Kostely pravoúhlým chorem zakončené.

Bez věží: Hradní kaple sv. Kateřiny na Tetíně. 294. — Kostel sv. Klementa v Bubnech. 298. — Kostel sv. Filipa a Jakuba v Hejně. 300. — Hradní kostel sv. Jana Křtitele na Velízi. 301. — Kostel sv. Prokopa v Domamili. 303. — Kostel sv. Bartoloměje v Krum síně. 304. — Kostel sv. Jana Křtitele v Nudvojovicích. 305. — Kostel sv. Bartoloměje v Červené. 307. — Kostel Povýšení sv. Kříže ve Stínavě. 308. — Kostel Panny Marie v Dobronicích. 310.

S věží: 310. — Kostel sv. Jana a Pavla v Krtní. 310. — Kostel sv. Marka ve Stríteři. 311. — Kostel sv. Klementa v Jasenici. 312. — Kostel sv. Voršily v Újezdci. 313. — Kostel sv. Maří Magdaleny v Kunicích. 314. — Kostel Narození Panny Marie v Košicích. 315. — Kostel sv. Jana Křtitele v Hovořovicích. 316. — Kostel sv. Petra a Pavla v Malém Ždíkově. 317. — Kostel sv. Víta v Srbicích. 318. — Kostel sv. Víta v Zahrádce. 320.

Závěrečná úvaha o kostelích zakončených pravoúhlým chorem. 322.

Kostely chorem i apsidou zakončené.

Kostel sv. Šimona a Judy v Buřenicích. 326. — Kostel sv. Václava v Bukovnice. 329. — Kostel Matky Boží nad hradem Veveřím. 330. — Kostel sv. Jakuba Většího v Jakubově. 332. — Kostel sv. Jana Křtitele v Marklu. 333. — Kostel sv. Jakuba Většího v Křeči. 335. Kostel sv. Markety v Topanově. 336. — Kostel sv. Mauricia v Mouřenci. 337.

Závěrečná úvaha o kostelích chorem i apsidou zakončených. 339.

Kostely polygonálním chorem uzavřené.

Kaple sv. Maří Magdaleny v Jasenici. 342. — Kostel sv. Václava na Brůdku. 343. — Kostel nejsv. Trojice ve Psářích. 345. — Kostel sv. Jana Křtitele na Oujezdě (nyní v Menším městě pražském). 347. — Kostel sv. Martina ve Všerubech. 349. — Kostel sv. Václava v Chřenovicích. 352. — Kostel sv. Jiří v Pertolticích. 355. — Kostel sv. Bartoloměje v Lanžově. 356. — Kostel sv. Vavřince v Bedřichovicích. 359.

Závěrečná úvaha o kostelích polygonálním chorem uzavřených. 360.

Centrální kostely.

Kostel sv. Petra a Pavla v Řeporyjích. 364. — Kostel sv. Jana Křtitele na Zábradlí v Praze. 368. — Kostel sv. Petra a Pavla v Řeznovicích. 370. — Kostel sv. Jana Křtitele ve Vlňovsi. 371.

Závěrečná úvaha o centrálních kostelích. 373.